Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Historia polityczna świata po 1989 r.

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
historia - studia nauczycielskie

Specjalność
-

Jednostka organizacyjna
Instytut Historii i Archiwistyki

Poziom studiów
jednolite magisterskie

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Cykl dydaktyczny
2024/25

Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się
Zaliczenie na ocenę

Języki wykładowe
polski

Obligatoryjność
Obowiązkowy

Blok zajęciowy
Przedmioty ogólne/obligatoryjne

Koordynator zajęć	Marek Herma
Prowadzący zajęcia	Marek Herma

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 7	Zaliczenie na ocenę **Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia** • Ćwiczenia audytoryjne: 30, Zaliczenie na ocenę	3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu pozostaje przybliżenie studentom problemów politycznych współczesnego świata po zakończeniu zimnej wojny i demontażu układu bipolarnego. Omawiane będą przyczyny i przebieg rywalizacji mocarstw (USA, CHRL, Rosja) o dominację na świecie w XXI w.

Wymagania wstępne

Student posiada wiedzę w zakresie historii powszechnej XX w.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Charakteryzuje najważniejsze procesy i wydarzenia polityczne zachodzące na świecie po 1989 roku, ze szczególnym uwzględnieniem przemian po zakończeniu zimnej wojny.	K_W03, K_W04, K_W05	Referat, Aktywność
W2	Wyjaśnia zależności między współczesnymi procesami politycznymi, społecznymi i gospodarczymi w skali globalnej oraz ich historyczne uwarunkowania.	K_W04, K_W10, K_W11	Referat, Aktywność
W3	Zna i rozumie podstawową terminologię dotyczącą współczesnych stosunków międzynarodowych, konfliktów politycznych oraz procesów integracyjnych i globalizacyjnych.	K_W02, K_W03	Referat
Umiejętności:			
U1	Analizuje i interpretuje źródła oraz opracowania dotyczące współczesnych wydarzeń i procesów politycznych zachodzących na świecie po 1989 roku.	K_U06, K_U07, K_U11	Referat, Aktywność
U2	Formułuje i uzasadnia opinie dotyczące współczesnych problemów politycznych i międzynarodowych z wykorzystaniem argumentacji historycznej.	K_U04, K_U12, K_U21	Referat, Aktywność
U3	Przygotowuje wypowiedzi ustne i pisemne dotyczące historii politycznej świata po 1989 roku z zastosowaniem właściwej terminologii nauk historycznych i politycznych	K_U02, K_U08, K_U13	Referat, Aktywność
Kompetencji społecznych:			
K1	Jest gotów do krytycznej oceny informacji dotyczących współczesnych wydarzeń politycznych oraz prowadzenia rzeczowej debaty z poszanowaniem odmiennych poglądów.	K_K05, K_K06	Referat, Aktywność
K2	Dostrzega znaczenie wiedzy historycznej dla rozumienia współczesnych procesów politycznych i społecznych w wymiarze globalnym.	K_K02, K_K03	Referat, Aktywność

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rozpad Jugosławii i konflikty na Bałkanach.	W1, W3, U1, K1	Ćwiczenia audytoryjne
2.	Zagrożenia asymetryczne państw obszaru transatlantyckiego.	W1, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Proliferacja broni masowego rażenia w XXI wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
4.	Bałkany światowe w polityce USA po zimnej wojnie.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
5.	Bliski Wschód i Kaukaz w polityce i strategii Turcji po zimnej wojnie.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
6.	Bliski Wschód w polityce i strategii Iranu po zimnej wojnie.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
7.	Próby rekonstrukcji imperium rosyjskiego – uwarunkowania geopolityczne i ideologiczne.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
8.	Pełnoskalowa wojna rosyjsko-ukraińska.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne
9.	USA wobec wyzwania chińskiego w XXI stuleciu.	W2, W3, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia audytoryjne
10.	Arktyka w polityce i strategii mocarstw.	W2, W3, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia audytoryjne
11.	Wyzwania stojące przed światem euroatlantyckim w XXI w.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	Zaliczenie z oceną na podstawie referatu oraz aktywności na zajęciach

Literatura

Obowiązkowa

1. Arytmiak R., Wojny i konflikty we współczesnym świecie, [w:] Konflikty współczesnego świata red. R. Borkowski, Kraków 2001, s. 38-51. Wojny Zachodu. Interwencje zbrojne państw zachodnich po zimnej wojnie, redakcja naukowa Marek Madej, Warszawa 2017.
2. Najnowsza historia świata, t. IV, red. A. Patek, J. Rydla, J. J. Węca, Kraków 2008.

Dodatkowa

1. Bartosiak J., Pacyfik i Eurazja. O wojnie, Warszawa 2016. Galeotti M., Wojny Putina: Czeczenia, Gruzja, Syria, Ukraina. Przekład Paweł Cichawa, Kraków 2025. Kaczmarek P., Rywalizacja chińsko-amerykańska po zimnej wojnie. Wymiar geopolityczny, Poznań 2021. Karpus Z., Klimecki M., Czas samotności. Ukraina w latach 1914-2022, Warszawa 2022. Kruszyński B., Udział sił zbrojnych USA w konfliktach w Iraku i Afganistanie – największych wojnach przełomu XX/XXI wieku, Poznań 2011.
2. Kucharczyk G., Rak K., Polska Rosja Niemcy. Od XVI do XXI wieku, Warszawa 2023. Pieniążek P., Po kalifacie. Nowa wojna w Syrii, Wołowiec 2019. Repetowicz W., Allah Akbar. Wojna i pokój w Iraku, Wołowiec 2019. Rosen K. R., Wojna o Arktykę. Rywalizacja mocarstw o biegun północny, Warszawa 2026. Terroryzm: globalne wyzwanie, red. K. Kowalczyk, W. Wróblewski, Toruń 2006. Wasiuta O., Wasiuta S., Wojna hybrydowa Rosji przeciwko Ukrainie, Kraków 2017.
3. Marshall T., Więźniowie geografii czyli wszystko, co chciałbyś wiedzieć o globalnej polityce, Poznań 2017. Marshall T., Potęga geografii czyli jak będzie wyglądał w przyszłości nasz świat, Poznań 2021. Mearsheimer J. J., Tragizm polityki mocarstw, Kraków 2019. Plokhy S., Rosja – Ukraina. Największe starcie XXI wieku, Kraków 2024. Wasilewski K., Sen o potędze. Neoosmanizm w polityce zagranicznej Republiki Turcji, Warszawa 2023.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
Ćwiczenia audytoryjne	30
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie referatu	15
Pozostałe godziny w kontakcie	4
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 89
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut